

Kontaktmøte- EU ETS

Møte mellom Norsk Akkreditering,
verifikatører og Miljødirektoratet

13. oktober 2022

Agenda

- Velkommen (Norsk Akkreditering)
- Kort om tillatelser og utslippsrapportering (Miljødirektoratet)
- Status regelverk og veiledere (Miljødirektoratet)
- Tildeling: status og veien videre (Miljødirektoratet)

Lunsj

- Spørsmål fra verifikatører (Miljødirektoratet)
- Forbedringspunkter til verifikasjonsrapportene (Miljødirektoratet)
- Informasjon fra Norsk Akkreditering (Norsk Akkreditering)
- AOB og avslutning

Tillatelser og utslippsrapportering

Tillatelser fase 4

Oppdatering av alle kvotetillatelser for å reflektere fase 4-krav

1. Høst/vinter 2021: Oppdatert Altinn-skjema for ny/endret tillatelse - alle kvotepliktige måtte sende inn innen 1. desember 2021
2. Vinter 2021/2022: Miljødirektoratet har sendt vedtak/brev og nye versjoner av tillatelser til alle kvotepliktige
3. Sommer/høst 2022: oppfølging av oppfølgingspunkter under punkt 2 (pågår)

Tillatelser fase 4 forts.

- I all hovedsak få store endringer i fase 4-tillatelsene (nitrogenfratrekk, nedre brennverdi)
- Oppfølgingspunkter på f.eks. flytskjema, prøvetakingsplaner (ny mal), måleutstyr, prosedyrer
- IT: jobber med oppdatering av Altinn-skjema for ny/endret tillatelse og rapportering av utslipp for å implementere nye biomassekrav, mer informasjon kommer

Utslippsrapportering 2021

- **Status**
  - Gjenstår kun én utslippsrapport
  - Få rapporter sendt i retur
  - En rapport behandlet konservativt iht. artikkel 70
- **Overordnede funn**
  - Manglende data: track 5 burde vært håndtert som track 6 (f.eks. fakkel), skulle vært omsøkt
  - Fremdeles en del feil i lagerbeholdning
  - Noen feil i utslippsfaktorer i utslippsrapport
  - Kildestrømkategori overskredet i flere tilfeller
- **Andre ting:**
  - Verifikasjonsbesøk vs virtuelt besøk
  - Risikovurdering: virtuelt verifikasjonsbesøk
  - Nitrogenfratrekk: ny metode fom rapportering 2021
  - CMR: inkluderte ikke NCV for 2021 (krevde omregning) – vil bli oppdatert!
- **Oppfølging av avvik:** forbedringsrapport eller innsending av oppdatert tillatelse med overvåkingsplan

Oversikt funn i verifikasjonsrapportene

Kategori	Eksempler
A- Feil i rapporterte tall	<ul style="list-style-type: none"> - Rapportert tall stemmer ikke overens med underliggende beregninger
B – Avvik fra overvåkingsplan	<ul style="list-style-type: none"> - Manglende kalibrering/kontroll internt/eksternt måleutstyr (29) - Metodetrinn/kategori oversteget (16) - Analysefrekvens ikke overholdt (14) - Andre metoder benyttet (7) - Mangelfulle prosedyrer (4)
C- Avvik fra MRR	<ul style="list-style-type: none"> - ikke-akkrediterte analyser - Ikke gjennomført validering av GC - Ikke søkt/meldt om endring av overvåkingsplan
D – Anbefalt forbedring	<ul style="list-style-type: none"> - Interne rutiner/prosedyrer - Metoder kan forbedres (manuell->automatisk avlesing) - Akseptkriterier/tallfesting av kontroll av måleutstyr
E – Tidligere avvik	<ul style="list-style-type: none"> - Ikke sendt inn oppdaterte prøvetakingsplaner - Ikke fremlagt dokumentasjon på kontroll/kalibrering

Status regelverk og veiledere

Veiledere fra EU til MRR – status (1)

Category	Reg.	Document	Remark	Proposed timeline
Quick guide	M&R	Quick guide - Operator	Updated during previous project	Published 3/2022
Quick guide	M&R	Quick guide - AO	Updated during previous project	Published 3/2022
Quick guide	M&R	Quick guide - CA	Updated during previous project	Published 3/2022
GD	M&R	GD 1 - general MRR guidance for installations	To be aligned with GD 3	Published 2/2022
Template	M&R	T1 MP Template (Installations)	Updated during previous project	Published 2/2022
Template	M&R	T4 AER installations	Updated during previous project	Published 2/2022
User Manual	M&R	User Manual AER	Update considered low priority	By end of 2022
Template	M&R	T7 IR Template Installations	Updated during previous project	Published 2/2022
User Manual	M&R	User Manual IR	Update considered low priority	By end of 2022
Tool	M&R	Tool GD1 Unreasonable costs	Updated during previous project	Published 2/2022
CA tool	M&R	Checklist MP assessment	Updated during previous project	Published 2/2022
Exemplar	M&R	Article 13 Simplified MP	Updated during previous project	Published 2/2022
GD	M&R	GD 2 - General MRR guidance for AO	To be aligned with GD 3	Published 2/2022
Template	M&R	T2 MP Template (AO)	Updated during previous project	Published 6/2020
Template	M&R	T5 AER AO (+CORISIA, Swiss ETS)	Updated during previous project	Published 2/2022
Template	M&R	T8 IR Template AO	No update considered	

Veiledere fra EU til MRR – status (2)

Category	Reg.	Document	Remark	Proposed timeline
GD	M&R	GD 3 - Biomass issues	Major revision; RED II issues	Final draft under development
GD	M&R	GD 4 - Uncertainty	Updated during previous project	Published 10/2021
Exemplar	M&R	GD 4a - UA exemplar	Updated during previous project	Published 10/2021
Tool	M&R	Tool GD4 Uncertainty	Updated during previous project	Published 2/2022
GD	M&R	GD 5 - Sampling and analyses	Updated during previous project	Published 10/2021
Exemplar	M&R	GD 5a - Sampling plan exemplar	Updated during previous project	Published 10/2021
GD	M&R	GD 6 - data flow and control system	Updated during previous project	Published 10/2021
Exemplar	M&R	GD 6a - Risk assessment exemplar	Updated during previous project	Published 10/2021
Tool	M&R	Tool GD6 Risk assessment	Updated during previous project	Published 2/2022
GD	MRVA	GD 7 - CEMS	Updated during previous project	Published 10/2021
GD	M&R	GD 8 - Inspections	Updated during previous project	Published 1/2022
CA tool	M&R	AER/VR Risk profiling tool	Updated during previous project	Published 2/2022
CA tool	M&R	AER/VR Checklist tool	Updated during previous project	Published 2/2022

Veiledere fra EU til AVR – status (1)

Category	Reg.	Title	Remark	Proposed timeline
GD	A&V	Explanatory Guidance	Updated during previous project	Published (03/2//2022)
Quick guide	A&V	Quick guide – Role CA/ verifier	Updated during previous project	Published (21/3/2022)
Quick guide	A&V	Quick guide – verification for operators	Updated during previous project	Published (21/3/2022)
GD	A&V	KGn II.1 Scope of verification	Updated during previous project	Published (03/2/2022)
GD	A&V	KGn II.2 Risk analysis	Updated during previous project	Published (03/2/2022)
GD	A&V	KGn II.5: Verifier site visits	Updated during previous project	Published (12/2020)
GD	A&V	KGn II.6 on verification report	Updated during previous project	Published (31/1/2022)
GD	A&V	Update of verification report template	Updated during previous project	Published (10/2/2022)
GD	A&V	KGn II.7 on competence	Updated during previous project	Published (09/2/2022)
GD	A&V	KGn II.8: update on relation between EN ISO 14065 and AVR	Updated during previous project	Published (21/3/2022)
GD	A&V	KGn II.9: update on relation between EN ISO/IEC 17011 and AVR to the revised ISO standards	Updated during previous project	Published (10/1/22)

Veiledere fra EU til AVR – status (2)

Category	Reg.	Document	Remark	Proposed timeline
GD	A&V	KGN II.10: Information exchange	Updated during previous project	Published (10/1/22)
Templates	A&V	Information exchange templates	Updated during previous project	Published (10/1/22)
Quick guide	A&V	Quick guide - Verifier	Updated during previous project	Published (21/3/2022)
Quick guide	A&V	Quick guide - NAB	Updated during previous project	Published (21/3/2022)
GD	A&V	FAQ classification of issues in verification report	Updated during previous project	Published (2/2022)
GD	A&V	FAQ AVR	Updated during previous project	Published (21/3/2022)
GD	A&V	KGN II.3 on process analysis	Update to MRR & RED II	First draft of KGN II.3
GD	A&V	GD III on verification in EU ETS aviation	Update on biomass	2022
GD	A&V	KGN II.4 on sampling	Update to AVR already provided but clarification may be added on principles and methods sampling	2023
Good practice examples	A&V	Update good practice example on impartiality and good practice on management system	Update as a result of revisions in ISO 14065 and 17029/ update AVR/	2023
Site visit risk waivers	A&V	Site visit risk assessment exemplar	Update AVR	2023
Tool	A&V	Man day tool	Clarifications and update to AVR	2022/2023
Exemplar	A&V	Exemplars verification report	As a result of changes in the VR	2022/2023
Exemplar	A&V	Exemplars risk analysis	Editorial	2022/2023

Biomasse

Fra Miljødirektoratet:

- [Høring](#) om utsatte dokumentasjonskrav (RED II) frem til 1. januar 2023
- IT: jobber med oppdatering av Altinn-skjema for ny/endret tillatelse og rapportering av utslipp for å implementere nye biomassekrav, mer informasjon kommer
- Nyhetsmeldinger/fagmeldinger på nettsidene våre, bl.a. om [biogass](#)

Fra EU:

- GD 3 MRR – ferdigstilt, straks publisering
- KGN II.3 AVR - første utkast til diskusjon, bl.a. nytt kapittel om "verification of MRR biomass requirements"
- To digitale webinarer om biomasse – 20.+ 27. oktober 2022 – meld til oss innen 14. oktober 2022

Utvikling i EU

- Klimapakken "Klar for 55" (Fit for 55) ble lagt frem av EU-kommisjonen sommeren 2021
- Pakken inneholder blant annet forslag om å gjøre endringer i direktiv 2003/87/EF (EUs klimakvotedirektiv) og underliggende rettsakter
- Når endringene i direktivet trer i kraft, vil også øvrige rettsakter under direktivet revideres
- Posisjonene til FF55-pakken er klar fra Rådet og Parlamentets side
- Trilogforhandlinger er i gang mellom partene
- Informasjon og lenker til de vedtatte posisjonene ligger tilgjengelig på våre nettsider: [EUs klimapakke og endringer i EUs kvotesystem - Miljødirektoratet \(miljodirektoratet.no\)](#)

Karbonprising er en viktig del av *Klar for 55*

- Årlig nedjustering av kvotetaket blir større
- Skip skal inkluderes gradvis i kvotesystemet
- Eget kvotesystem for bygg og veitransport

Tildeling: metodeplaner og rapportering - vår plan videre

Rapportering av tildelingsdata

Miljødirektoratet har fattet vedtak om godkjenning av gjennomsnittlig aktivitetsnivå for 2019 og 2020 for de aller fleste virksomheter og ev. justert tildelingen for 2021—2025 med bakgrunn i disse dataene:

- Justering av tildeling skal godkjennes av Kommisjonen/ESA
- Ingen justering er offisielt godkjent enda

Miljødirektoratet skal godkjenne årlig gjennomsnittlig aktivitetsnivå for 2020/2021 og eventuelt justere tildeling for 2022—2025:

- Høsten 2022/vår 2023

Miljødirektoratet må kanskje åpne noen skjema for 2022-rapportering uten at 2021-data er godkjent.

Metodeplaner

De fleste metodeplanene er ikke godkjent av Miljødirektoratet ennå:

- Dette vil hovedsakelig bli gjort i 2023
- Noen virksomheter vil få godkjent nye metoder som følge av opplysninger fremkommet i tildelingsrapportene.

Metode godkjent i vedtak om grunnlag for tildeling skal benyttes inntil Miljødirektoratet har godkjent metodeplanene

Hva skjer med tildeling fremover?

Ny tildelingsperiode for 2026 – 2030.

Virksomhetene må søke om tildeling for denne perioden:

- Det vil bli søknadsfrist en gang første halvår 2024
- Det vil bli holdt informasjonsmøter

Endringer i regelverket?

Lunsj

Spørsmål fra verifikatører

Spørsmål

- 1) Diskusjon om tolkning av forordninger. Hvordan tolke forordninger riktig?
- 2) Artikkel 11(4) i FAR. Hvordan er krav til kontroll/kalibrering av målere praktisert hos operatører? Miljødirektoratets tolkninger/vurderinger

Forbedringspunkter knyttet til verifikasjonsrapporter

Gjennomgang av

- Generelle feil / mangler vi ser
- Formulering av avvik

Går gjennom noen eksempler og oppsummerer for hvert punkt.
Forsøker å forklare hvorfor dette er viktig for oss.

Eksempel – feil vurderinger (tildeling)

- Vurdering om at virksomheten skal få justert tildeling der tildelingsrapporten konkluderer motsatt

B) identified by the verifier and which have NOT been reported to the CA

This should include changes to activity levels and/or operation of the installation that could impact upon the free allocation of allowances; and changes to the monitoring methodology plan that have not been approved by the Competent Authority before completion of the verification

1 For delinstallasjon brensel er HAN mere enn 15% forskjellig fra HAL. Dette påvirker kvotetildelingen.

Actual values used	Unit	Base value	2021	2022	2023	2024	2025
Activity level used	TJ	0,56	0,56	0,56	0,56	0,56	0,56
Preliminary allocation	EUA	24	24	24	24	24	24

Eksempel – feil ikke avdekket (tildeling)

- Åpenbare feil i tildelingstallene som ikke er avdekket

13 Fall-Back sub-installation 3:				District heating sub-installation			relevant			
District heating sub-installation				CL-exposed	Started	Ceased	No. of BM	BM value		
				USANN	00.01.1900	01.01.2008	3	47,3 EUA/TJ		
	Unit	HAL	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	
Activity level reported	TJ	3,07	2,68	0,70						
Rolling average applicability				Unit	2021	2022	2023	2024	2025	
Criterion 1: Operational > 2 years?				-	SANN					
Criterion 2: Not ceased in year before?				-	SANN					
Changes: No change (basis)				Unit	2021	2022	2023	2024	2025	
Activity level	TJ				3,07	0,00	0,00	0,00	0,00	
Preliminary allocation value	EUA				44	0	0	0	0	
Changes: Activity level				Unit	2021	2022	2023	2024	2025	
Average annual value	TJ				1,69					
Change compared to HAL	-				-44,9%					
Criterion 3: Relative thresholds exceeded?				-	SANN					
Preliminary value	TJ				1,69	1,69	1,69	1,69	1,69	
Preliminary allocation value	EUA				24	24	24	24	24	
Difference in allocation	EUA				20	24	24	24	24	
Criterion 4: Difference at least 100 EUA?				-	USANN	USANN	USANN	USANN	USANN	
Actual values used				Unit	Base value	2021	2022	2023	2024	2025
Activity level used	TJ				3,07	0,00	0,00	0,00	0,00	
Preliminary allocation	EUA				44	0	0	0	0	

Eksempel – Motstridende informasjon

- Informasjon i verifikasjonsrapporten og tildelingsrapporten stemmer ikke over ens

District heating sub-installation				
		CL-exposed		Started
		USANN		00.01.1900
Unit	HAL	2019	2020	2021
TJ	176,22	437,32	177,11	
Unit				2021
-				SANN
ore?				SANN
Unit				2021
EUA				2 501
Unit				2021
TJ				307,21

VERIFIED ACTIVITY LEVELS	
The following data are confirmed as verified:	
Year	2019
	District heating sub-installation: 287.12 TJ
Year	2020
	District heating sub-installation: 217.22 TJ

Typisk motstridende informasjon i rapportene

- Forskjellig aktivitetsnivå i verifikasjonsrapport og tildelingsrapport (som over)
- Henvisninger i verifikasjonsrapporten til andre dokumentnavn enn det som er vedlagt
- Referansenumre som ikke stemmer overens (*unique-ID* og *GHG permit number*)

Eksempel – motstridende konklusjoner

- Motstridende informasjon i verifikasjonsrapportene

Article 17(3)(b): Are there Data Gaps?	No
--	----

Annex 1B - Methodologies to close data gaps

Was one or more data gap methods required?	Yes
If Yes, were these part of the MMP submitted for verification?	Yes
If Yes, were these approved by the CA before completion of the verification?	no
If No, -	
a) were the method(s) used conservative (If No, please provide more details below):	Yes
b) did any method lead to a material misstatement (If Yes, please provide more details below):	no

NB. Det nederste eksempelet ble diskutert på møtet. Det ser ikke ut til å demonstrere en feil. Vil bli vurdert nærmere så snart som mulig.

Have any changes occurred that affect free allocation? (activity level and/or operational)?	No
---	----

B) identified by the verifier and which have NOT been reported to the CA

This should include changes to activity levels and/or operation of the installation that could impact upon the free allocation of allowances; and changes to the monitoring methodology plan that have not been approved by the Competent Authority before completion of the verification

1	For delinstallasjon brensel er HAN mere enn 15% forskjellig fra HAL. <u>Dette påvirker kvotetildelingen.</u>
---	--

Eksempel – utdatert kildebruk

- Forenklet verifikasjon begrunnet med henvisning til utdatert veileder

SITE VERIFICATION DETAILS	
Operator/ Installation visited during verification:	No
Date(s) of visit(s):	
Number of days on-site:	
Name of EU ETS (lead) auditor(s)/ technical experts undertaking site visit(s):	
AVR Article 31 and 32: Justification for not undertaking site visit	Oppfyller kriteriesett 2b
AVR Article 34a: Justification for conducting a virtual site visit	
Date of written approval from Competent Authority for waive of site visit:	
COMPLIANCE WITH EU ETS RULES FOR EU ETS tCO2 DECLARED ABOVE	

Generelle forbedringspunkter - oppsummert

- Åpenbare feil i tildelingstallene som ikke er avdekket (tildeling)
- Vurdering av at virksomheten skal få justert tildeling der tildelingsrapporten konkluderer motsatt (tildeling)
- Informasjon i verifikasjonsrapport og utslippsrapport / tildelingsrapport ikke stemmer over ens
- Henvisning til regelverk/veiledere som ikke lenger er gjeldende
- Motstridende konklusjoner mellom del 1 og 2

Formulering av avvik

Eksempel – (må og bør)

- Avvik formuleres ikke som brudd på en plikt
- Enkelte anbefalinger blandes inn i avvik
- Manglende eller mangelfull hjemmelshenvisning

B Uncorrected Non-compliances with ALCR or FAR which were identified during verification		Material?
B1	Prosedyrer for beregning av energiforbruk og utslipp, samt metodeplanen (MMP) <u>må</u> oppdateres i henhold til vedtaket fra Miljødirektoratet og slik at disse reflekterer <u>kravene</u> i nytt regelverk for fase IV, dvs. klimavoteforskriften inkludert FAR og ALC. Det er per i dag ingen henvisninger til gjeldende regelverk i prosedyrer, f.eks. [redacted] [redacted] Gjeldende MMP er fra 2019 og er ikke godkjent av Miljødirektoratet.	no

A. Uncorrected Misstatements that were not corrected before issuance of the verification report		Material?
A1	HAL for delinstallasjon varme (non-CL) <u>må</u> justeres fordi varmeleveranse til [redacted] er verifisert til å være mindre enn tidligere oppgitt. Dette skyldes avklaring av installert pumpekapasitet. [redacted] [redacted]	Yes

B2	MMP <u>må</u> oppdateres i henhold til vedtak om tildeling for fase 4 fra Miljødirektoratet, etter endelig tildelingsvedtak mottatt 26.03.2021. Flytskjemaer for delinstallasjoner <u>bør</u> oppdateres med endringer for fjernvarme og et overordnet flytskjema for alle delinstallasjoner med koblinger mellom disse <u>bør</u> tegnes opp.	no
-----------	--	----

Eksempel – hvilken / hva?

- Manglende henvisning til kildestrøm.
- Ufullstendig forklaring av endring
- Manglende hjemmelshenvisning

E. Scheme:		Prior year Non-conformities that have NOT been resolved. Any prior year Non-conformities reported in the previous Verification Report that have been resolved do not need to be listed here.
E1	EU ETS Installation	Prøvetaking av metaller er endret i 2020 og ikke meldt inn til Miljødirektoratet.
E2	-- select --	
E3	-- select --	
E4	-- select --	
E5	-- select --	
E6	-- select --	
E7	-- select --	
E8	-- select --	
E9	-- select --	
E10	-- select --	

2. Kildestrømmer og utslippskilder ved virk
Virksomheten har følgende kildestrømmer som gir kvoteg

Kildestrøm	Delaktivitet	Utslippsk
1. Koks - Reduksjonsmateriale	Jernholdige metaller: Massebalanse	FeMn ovr
2. Antrastitt - Reduksjonsmateriale	Jernholdige metaller: Massebalanse	FeMn ovr
3. Elektrodemasse	Jernholdige metaller: Massebalanse	FeMn ovr
4. Kalkstein	Jernholdige metaller: Massebalanse	FeMn ovr
5. Malm - Karbonat-malm	Jernholdige metaller: Massebalanse	FeMn ovr
6. Malm - Oksidisk malm	Jernholdige metaller: Massebalanse	FeMn ovr
8. Propan	Forbrenning av brensler: Kommerielle standardbrensler	Pilotflam auseforva
9. Ferromangan - Levert HC FeMn	Jernholdige metaller: Massebalanse	FeMn ovr
10. Ferromangan - Levert MC FeMn	Jernholdige metaller: Massebalanse	Raffinerin
11. Slam - Deponert slam	Jernholdige metaller: Massebalanse	FeMn ovr
12. Slam - Gassvaskevavn	Jernholdige metaller: Massebalanse	FeMn ovr
13. Slagg - Levert HC FeMn slagg u/metall	Jernholdige metaller: Massebalanse	FeMn ovr
14. Dolomitt	Jernholdige metaller: Massebalanse	FeMn ovr
15. Ferromangan - Levert LC FeMn	Jernholdige metaller: Massebalanse	FeMn ovr

Kildestrøm	Delaktivitet	Utslippsk
16. Acetylen - Sveisegass	Forbrenning av brensler: Kommerielle standardbrensler	Sveisearb
17. Elektroder - Elektrodemantler	Jernholdige metaller: Massebalanse	FeMn ovr
18. Leire - Tettehullsmasse	Jernholdige metaller: Massebalanse	FeMn ovr
19. Jern - Jernpellets	Jernholdige metaller: Massebalanse	FeMn ovr
20. Jern - Glødeskall	Jernholdige metaller: Massebalanse	FeMn ovr
21. Slagg - Levert HC FeMn slagg m/metall	Jernholdige metaller: Massebalanse	FeMn ovr
23. Filterstøv - Levert filterstøv fra MOR	Jernholdige metaller: Massebalanse	FeMn ovr
24. Filterstøv - Kjølestøv	Jernholdige metaller: Massebalanse	FeMn ovr

Eksempel – utydelig kommunikasjon

- Mangelfull beskrivelse av problemstilling / informasjon
- Mangelfull henvisning til hvilke plikter som er brutt
- Mangelfull henvisning til hvilken delinstallasjon teksten gjelder for

C Uncorrected Non-conformities with the Monitoring Methodology Plan		Material?
<i>including discrepancies between the plan and actual sources, source streams and boundaries etc identified during verification</i>		
C1	Konservativ beregning for laster (K1 og K4) som manglet analyse. Verifisert ifbm årlige utslipp	no

B Uncorrected Non-compliances with ALCR or FAR which were identified during verification		Material?
B1	Prosedyrer for beregning og fordeling av energi må oppdateres med beskrivelser av hvordan virksomheten beregner og rapporterer energi og utslipp.	no

Eksempel – svært utydelig kommunikasjon

....

E. Recommended Improvements, if any	
E1	Internal procedures [redacted] <u>were stated</u> to have been updated to integrate the relevant requirements from the FAR/ALC rules and the process for follow-up of changes in the MMP. The implementation of the procedures will be followed up in the next verification audit.
E2	

ntified by the verifier and which have NOT been reported to the CA

This should include changes to activity levels and/or operation of the installation that could impact upon the free allocation of allowances; and changes to the monitoring methodology plan that have not been approved by the Competent Authority before completion of the verification

Ref side G Fall-Back 3 (linje 406, fjernvarme), høyere aktivitet enn NIMs HAL.

Eksempel - vesentlighetsvurderinger (tildeling)

- Motstridende konklusjoner; positiv verifikasjonserklæring og vesentlig avvik
- Mangelfull beskrivelse av vesentlighetsvurdering

OPINION - verified with comments:		We have conducted a verification of the data relevant to Activity Levels reported by the above Operator in its Report as referenced in the verification report above. On the basis of the verification work undertaken (see Annex 2) these data are fairly stated, with the exception of:
Comments with		
A. Uncorrected Misstatements that were not corrected before issuance of the verification report		
A1	HAL for delinstallasjon varme (non-CL) må justeres fordi varmeleveranse til [redacted] er verifisert til å være mindre enn tidligere oppgitt. Dette skyldes avklaring av installert pumpekapasitet. (Endring fra 46 TJ til 44 TJ se [redacted] Grunnlagsberegning Fane Data årsrapp, linje 69))	Yes

B Uncorrected Non-compliances with ALCR or FAR which were identified during verification		Material?
B1	"Waste gas tool" benytter som inngangsverdi det totale CO2-utslipp fra virksomheten istedenfor et utslipp der utslipp fra brenslere er fratrukket. Dette gir en mindre dobbelttelling men er innenfor grenser for "material".	no
B2		-- select --

Eksempel - god beskrivelse av vesentlighetsvurdering

A.	Scheme:	Uncorrected Misstatements that were not corrected before issuance of the verification report	Material?
A1	EU ETS Installation	Installasjonen har feilrapportert aktivitetsdata for KS2 (LP-fakkel) etter korrigerings av data. Datagap er lukket iht. EU's veileder, men feil aktivitetsdata er rapportert i deres datasystem og Altinn for en dag i mai og en dag i juni 2021. Innvirkingen på totale CO2-utslipp er ikke-vesentlig (+0,002%).	No
A2	EU ETS Installation	Installasjonen har feilrapportert aktivitetsdata for KS3 (HP-fakkel) etter korrigerings av datagap. Datagap er lukket iht. EU's veileder, men feil aktivitetsdata er rapportert i deres datasystem og Altinn for en dag i februar 2021. Innvirkingen på totale CO2-utslipp er ikke-vesentlig (-0,006%).	No
A3	-- select --		-- select --
A4	-- select --		-- select --

Avviksbeskrivelser

[Brudd på plikt; non-conformities, misstatements, non-compliances]

Avviksformulering

- Beskriver feil eller mangel - hvordan virksomheten bryter med regelverket
- Kommuniser tydelig; Klart, utvetydig, forståelig, komplett, korrekt, konsist.
- Husk referanser til delinstallasjon, kildestrøm og/eller utstyr
- Systemavvik; husk observasjoner/eksempler
- Vurdering av vesentlighet - tenk på leseren

Hjemmelshenvisning

- Lov, forskrift, forordning og/eller tillatelse
- artikkel/paragraf
- delpunkt/avsnitt/punkt/etc av.

Vurder om avviket faktisk er brudd på hjemlingen som er oppgitt

Avviksbeskrivelser

Unngå;

- Å presentere ikke-avvik som avvik
- Å blande forbedringsforslag inn i avviksformuleringer
- Å formulere avvik som forbedringsforslag

Hvorfor viktig

(gjelder generelle feil og avviksbeskrivelser)

Basert på blant annet verifikasjonsrapportene

- Godkjenner vi virksomhetens utslipps- og tildelingsrapporter
- Følger vi opp / sikrer retting av viktige brudd
- Del vi ett tydeligere bilde av virksomhetene til saksbehandling og uttrekk av tilsynskandidater

Feilene vi ser i rapportene fører til

- Unødvendig ressursbruk
- Risiko for ufullstendig eller feil oppfølging
- Risiko for at virksomhetene følger opp dårlig
- Kan være konkurransevridende

Kravet (Artikkel 27)

4. The verifier shall describe the misstatements, non-conformities and non-compliance with Implementing Regulation (EU) 2018/2066 or Delegated Regulation (EU) .../..., in sufficient detail in the verification report to allow the operator or aircraft operator as well as the competent authority to understand the following:
  - (a) the size and nature of the misstatement, non-conformity or non-compliance with Implementing Regulation (EU) 2018/2066 or Delegated Regulation (EU) .../...;
  - (b) why the misstatement has material effect, or not;
  - (c) to which element of the operator's or aircraft operator's report the misstatement refers, or to what element of the monitoring plan or the monitoring methodology plan the non-conformity refers;
  - (d) to which Article in Implementing Regulation (EU) 2018/2066 or Delegated Regulation (EU) .../... the non-compliance relates.

Spørsmål / diskusjon..